

พริกกระจายพันธุ์ได้ดี เพราะมันเผ็ด

จริง ๆ แล้วผลไม้อร่อยเป็นเครื่องมือที่ดีในการแพร่กระจายพันธุ์ของพืชที่ไม่สามารถวิ่งไปไหนมาไหนได้เหมือนสัตว์ เพราะเมื่อสัตว์กินผลไม้เข้าไป มันย่อมขับถ่ายปล่อยทิ้งเมล็ดพืชให้ออกมาเรียราดไปทั่วทุกหนทุกแห่งที่มันไปถึง ซึ่งเป็นผลดีต่อต้นพืช เพราะการกระจายพันธุ์ไกลต้นเช่นนี้ ย่อมทำให้เมล็ดที่กำลังจะงอกใหม่ไม่ต้องมาแย่งน้ำและสารอาหารจากต้นแม่ ขยายอาณาจักรออกไปได้กว้างใหญ่ไพศาลขึ้น ซึ่งนี่เองคือเหตุผลที่ต้นไม่มีดอกผลให้เก็บกินและอยากให้เก็บไปกินกันไกล ๆ

แต่วิธีของพริกนั้นมาแปลกกว่า เพราะในขณะที่ต้นไม้ต้นอื่น ๆ ออกลูกหวาน ๆ มาให้สัตว์ทั้งหลายติดใจเก็บไปกิน แต่พริกนั้นกลับเผ็ดจนสัตว์หลายชนิดไม่เข้ามากิน หรือลองกินแล้วสู้ไม่ไหว แล้วแบบนี้มันจะดีต่อการกระจายพันธุ์ได้อย่างไร?

แต่คำตอบคือดีแน่นอน เพราะความเผ็ดของพริกนั้นจะช่วยคัดกรองเหล่ามด แมลงวัน แบนทีเรีย และสัตว์อื่น ๆ ที่ชอบความหวานแต่ไม่มีแรงลากผลพร้อมเมล็ดไปยังที่ไกล ๆ เผ่าตอม เผ่าไต ไปวัน ๆ แล้วเมล็ดก็ร่วงลงใกล้ ๆ ต้นนั่นเอง จึงไม่เป็นประโยชน์ใด พริกจึงผลิตสารแคปไซซิน (capsaicin) ที่เอาความเผ็ดมาแก้เผ็ดแมลงต่าง ๆ เพราะมันเป็นสารที่มีฤทธิ์พิเศษในการไล่แมลง และฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ชนิดต่าง ๆ ได้ดี แต่ในขณะที่เดียวกันความเผ็ดกลับไม่มีผลต่อสัตว์อย่างนกที่ไม่มีต่อมรับรู้ความเผ็ดให้ปวดแสบปวดร้อนน้ำตาไหล ทำให้สัตว์ที่เข้ามากินพริกได้แล้วไม่รู้สึกรู้สาอะไรนั้นมันมีแต่สัตว์ปีกบินได้ชนิดนี้เท่านั้น ส่งผลให้พริกกระจายพันธุ์ได้ดี เนื่องจากนกสามารถบินไปไหนมาไหนได้ไกลกว่าสัตว์อื่นนั่นเอง

ดัดแปลงจาก อัจฉรงค์ จันทมาศ และคณะ. พริกกระจายพันธุ์ได้ดี เพราะมันเผ็ด. Right or wrong? ถูก ผิด รู้ได้ด้วยวิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.